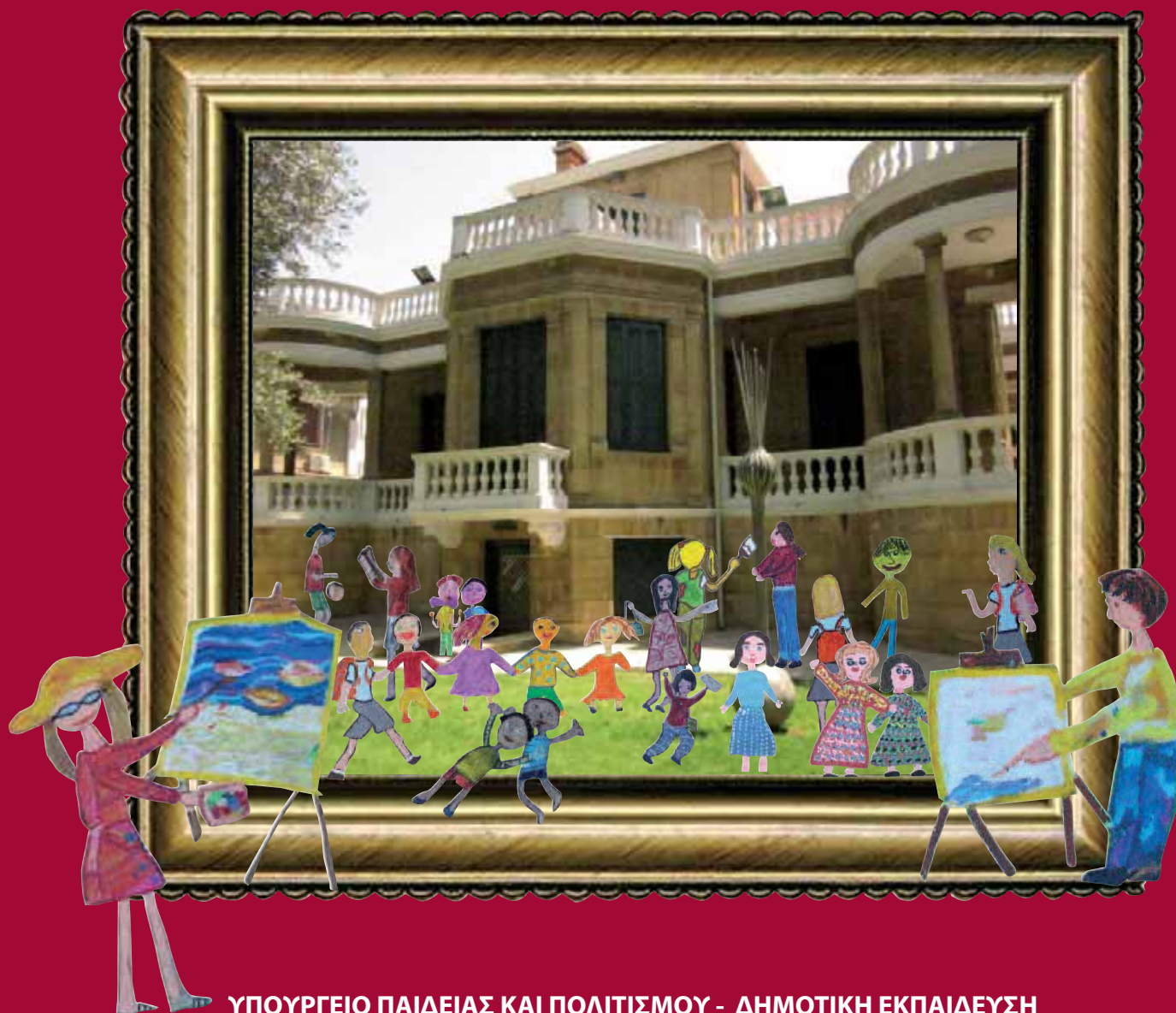

«Ο παιδικός κόσμος της Πινακοθήκης»

Ε ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΚΡΑΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Βιβλίο για τον εκπαιδευτικό και τον μαθητή

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ - ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΡΑΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Αδαμάντιος Διαμαντής,
(1900-1994), «Μάνα»,
λάδι σε καμβά, 1959, 99x55 εκ.
Συλλογή οικογένειας
Νίκου Διαμαντή

**ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΚΑΙ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:**

Τερέζα Λαμπριανού, Επιθεωρήτρια Δημοτικής Εκπαίδευσης
Τζούλια Ηλιάδου και Περσεφόνη Κρασίδου, Σύμβουλοι Εκπαιδευτικών
Προγραμμάτων Εικαστικής Αγωγής Επαρχιακού Γραφείου Παιδείας
Λευκωσίας

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ:

Τερέζα Λαμπριανού, Επιθεωρήτρια Δημοτικής Εκπαίδευσης
Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΧΡΩΜΑΣυν Λτδ, Μαρία Καδή

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ:

Φιγούρες από έργα μαθητών του Αρχείου Τέχνης Δημοτικής Εκπαίδευσης
του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ:

Ελπιδοφόρος Νεοκλέους, Διευθυντής Δημοτικής Εκπαίδευσης

© Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού 2013

ISBN 978-9963-0-1467-5

Ο παιδικός κόσμος της Πινακοθήκης

Βιβλίο για τον εκπαιδευτικό και τον μαθητή

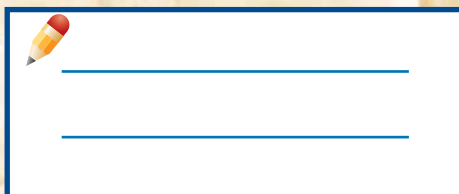
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ και ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Τερέζα Λαμπριανού, Επιθεωρήτρια Δημοτικής Εκπαίδευσης
Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΧΡΩΜΑΣυν Λτδ, Μαρία Καδή

ΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2013

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, «Ο παιδικός κόσμος της Πινακοθήκης», του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με την Κρατική Πινακοθήκη Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης, καλεί όλους/ες - εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες - να ταξιδέψουν στον παιδικό κόσμο της Πινακοθήκης και των Κύπριων καλλιτεχνών του 20ού αιώνα.

Πολύτιμη βοήθεια, στο ταξίδι αυτό, προσφέρει το παρόν, ομότιτλο βιβλίο, καθώς λειτουργεί ως έκθεση γνωριμίας με το έργο σημαντικών Κύπριων καλλιτεχνών που έθεσαν τις βάσεις για την ανάπτυξη της σύγχρονης κυπριακής τέχνης, όπως του Αδαμάντιου Διαμαντή, του Γεωργίου Πολ. Γεωργίου της Λουκίας Νικολαΐδου-Βασιλείου, του Χριστόφορου Σάββα, του Νίκου Δυμιώτη, κ.ά.

Ακολουθώντας τις διαδρομές του εκπαιδευτικού προγράμματος και μέσα από τις σελίδες του βιβλίου, οι μαθητές/τριες επικοινωνούν με τα έργα των καλλιτεχνών και γνωρίζουν με ποιους τρόπους οι δημιουργοί προσεγγίζουν τον παιδικό κόσμο στα έργα τους, μέσα από διάφορα θέματα και τεχντροπίες.

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, «Ο παιδικός κόσμος της Πινακοθήκης», θα δώσει ευκαιρίες και κίνητρα στα παιδιά να δημιουργήσουν έργα μέσω των διάφορων χρωμάτων, υλικών και τεχντροπιών για τόσο σημαντικά και ενδιαφέροντα θέματα όπως είναι η μητρότητα, η οικογένεια και η συντροφικότητα.

Περιεχόμενα

Περιδιάβαση στους χώρους της Πινακοθήκης	2	Αναζητώντας τα λόγια του καλλιτέχνη	14
Ανακάλυψε τα μυστικά της Πινακοθήκης	6	Ανακαλύπτοντας την υφή των υλικών	16
Γνωρίζω τους καλλιτέχνες	7	Υλικά και Τεχνικές	18
Παιχνίδια με τις λεπτομέρειες	8	Κοιτάζοντας τον παιδικό κόσμο με άλλη ματιά	20
Ψάχνω σχήματα και γραμμές	10	Τα παιδιά μέσα από τα έργα άλλων καλλιτεχνών	22
Έμπνευση και εικαστική δημιουργία	12	Λεξιλόγιο	24
Τα συναισθήματα των χρωμάτων	13	Βιβλιογραφία (βλέπε εσώφυλλο του οπισθόφυλλου)	

1

Περιδιάβαση στους χώρους της Πινακοθήκης

Στο ισόγειο και στον πρώτο όροφο της Κρατικής Πινακοθήκης μπορείς να δεις πολλούς πίνακες και γλυπτά της σύγχρονης κυπριακής τέχνης. Ακολούθησε τα παιδιά στις διαδρομές τους και παρατήρησε τα έργα των Κύπριων καλλιτεχνών.

Ισόγειο

Ανδρέας Ταμαμουνάς, (1937), «Οικογένεια», πέτρα, 2008, ύψος 110 εκ.

Κύριος Αργυρού, (1917), «Μάνα και παιδί», πέτρα, 1990-92, ύψος 150 εκ.

Αδαμάντιος Διαμαντής, (1900-1994), «Οι τρεις μάνες», ακρυλικό σε καμβά, 1972, 103x88 εκ.

Λουκία Νικολαΐδου-Βασιλείου, (1909-1994), «Ένωση, ένα όνειρο για την Κύπρο», λάδι, μεταξύ 1954-1956, 137x111 εκ.

Αδαμάντιος Διαμαντής, (1900-1994),
«Αγωνία IV», λάδι σε καμβά, 1968, 91x127 εκ.

Αδαμάντιος Διαμαντής, (1900-1994), «Γυναίκα με απλωμένα χέρια»,
ακρυλικό σε καμβά, 1983-84, 130x177 εκ.

Γεώργιος Πολ. Γεωργίου, (1901-1972),
«Αποκαθήλωση»,
λάδι σε ξύλο,
1953, 124x29 εκ.

Γεώργιος Πολ. Γεωργίου, (1901-1972),
«Η Παναγία του Λιοπετρίου»,
λάδι σε ξύλο, 1952, 127x29 εκ.

Γεώργιος Πολ. Γεωργίου, (1901-1972),
«Παναγία της Περιστερώνας», λάδι σε ξύλο, 1946 43x50 εκ.

Αδαμάντιος Διαμαντής, (1900-1994),
«Ο βιολάρης Θόδωρος», λάδι, 1951, 66x87 εκ.

Α΄ όροφος

Χριστόφορος Σάββα, (1924-1968),
«Μητρότητα», υφασματογραφία, 1965, 106x127 εκ.

Χριστόφορος Σάββα, (1924-1968),
«Μητρότητα», σύρμα, 1965, 42x15,5x16 εκ.

Νίκος Δυμιώτης, (1930-1990),
«Μάνα και παιδί», ξύλο, 1970, 50x20x20 εκ.

Κύπρος Περδιός, (1942),
«Μητέρα και παιδί», πέτρα, 1989, 58x25x28 εκ.

Χριστόφορος Σάββα,
(1924-1968), «Φιγούρα»,
μεικτά υλικά, 1964, ύψος 85 εκ.

Παυλίνα Παυλίδου, (1922-1993), «Μητέρα και παιδί»,
ορείχαλκος, 1967, ύψος 57 εκ.

Α' όροφος

Ανδρέας-Αντης Ιωαννίδης, (1939), «Δεύτερο γράμμα στη μητέρα»,
μεικτά υλικά, 1992, 103x92 εκ.

Λουκία Νικολαΐδου-Βασιλείου, (1909-1994),
«Οι Αγαθοί Καρποί της Γης», λάδι σε καμβά, 1993,
190x140 εκ.

2

Ανακάλυψε τα «μυστικά» της Πινακοθήκης

Ακολούθησε τους μικρούς ερευνητές στις σελίδες 2-5. Βοήθησέ τους να αναζητήσουν τις φιγούρες με παιδιά όπως αυτές απεικονίζονται στα έργα των καλλιτεχνών της Πινακοθήκης. Επέλεξε μια φιγούρα με παιδί, όπως αυτή φαίνεται σε κάποιο από τα έργα της Πινακοθήκης και γράψε τις σημειώσεις σου.

Το παιδί στο έργο που παρατηρείς:

Τί κάνει:

Πού βρίσκεται:

Ποιο υλικό χρησιμοποίησε ο καλλιτέχνης:

Πώς νιώδει:

Ποια πρόσωπα είναι μαζί του:

Στην Κρατική Πινακοθήκη, δίπλα ή κάτω από κάθε έργο, βρίσκεται μια κάρτα με πληροφορίες όπως φαίνεται στα έργα των σελίδων 2-5. Στην κάρτα που ακολουθεί, γράψε τα στοιχεία του έργου που επέλεξες με τη σειρά, χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες λέξεις: **τίτλος, όνομα του καλλιτέχνη, χρονολογία δημιουργίας του έργου, διαστάσεις έργου, χρονολογία γέννησης και θανάτου του καλλιτέχνη, υλικό - τεχνική.**

3

Γνωρίζω τους καλλιτέχνες

Γράψε κάτω από το πορτρέτο του κάθε καλλιτέχνη το όνομά του. Θα σε βοηθήσει ο τίτλος του έργου του, όπως φαίνεται στις σελίδες 2-5.

«Μάνα και παιδί», πέτρα

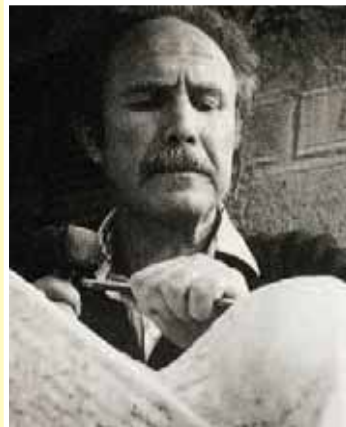
«Δεύτερο γράμμα στη μητέρα»

«Γυναίκα με απλωμένα χέρια»

«Αγαθοί Καρποί της Γης»

«Μάνα και παιδί», ξύλο

«Η Παναγιά του Λιοπετρίου»

«Μητέρα και παιδί», πέτρα

«Μητρότητα»

«Μητέρα και παιδί», ορείχαλκος

«Οικογένεια»

4

Παιχνίδια με τις λεπτομέρειες

«Πρόσωπα που μιλούν»

Παρατηρώντας τα έργα που βρίσκονται στις σελίδες 2-5, χρησιμοποίησε τα αυτοκόλλητα του βιβλίου και τοποθέτησε τα «πρόσωπα που μιλούν», εκεί που ταιριάζουν ανάλογα με τον τίτλο του έργου και το όνομα του καλλιτέχνη.

Στο βιβλίο σου θα βρεις και άλλα παιχνίδια για να εντοπίσεις

τις λεπτομέρειες των έργων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

«Οι αγαθοί Καρποί της Της»
Λουκία Νικολαΐδου - Βασιλείου

«Ο βιολάρης Θόδωρος»
Αδαμάντιος Διαμαντής

«Ένωση, ένα όνειρο για την Κύπρο»
Λουκία Νικολαΐδου - Βασιλείου

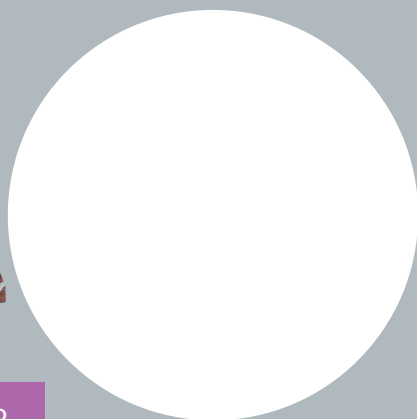
«Η Παναγία της Περιστερώνας»
Γεώργιος Πολ. Γεωργίου

«Οικογένεια»
Ανδρέας Ταμαμονάς

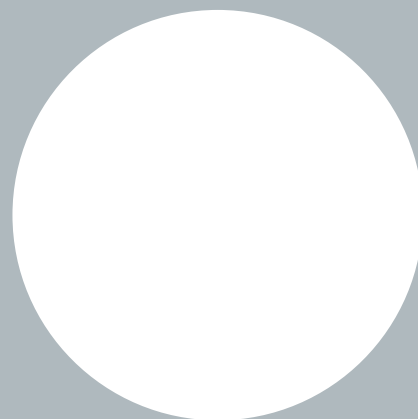
«Μητρότητα»
Χριστόφορος Σάββα

«Δεύτερο γράμμα στη μητέρα»
Ανδρέας - Άννης Ιωαννίδης

«Γυναίκα με απλωμένα χέρια»
Αδαμάντιος Διαμαντής

«Η Παναγία του Λιοπετρίου»
Γεώργιος Πολ. Γεωργίου

«Χέρια που αγκαλιάζουν»

Εντόπισε σε ποια έργα ανήκουν: «τα χέρια που αγκαλιάζουν» στις σελίδες 22-23 του βιβλίου. Συμπλήρωσε τον τίτλο του έργου και το όνομα του καλλιτέχνη. Έπειτα, χρησιμοποίησε τα αυτοκόλλητα του βιβλίου και τοποθέτησε «τα χέρια που αγκαλιάζουν» εκεί που ταιριάζουν, παρατηρώντας τα έργα που βρίσκονται στις σελίδες 22-23.

«Τα παιδιά της οικογένειας Γκράχαμ»
Τουίλιαμ Χόγκαρθ

«Ηχώ της Κερύνειας»
Ματθαίος Χρίστου

«Το πλύσιμο του παιδιού»
Μαίρη Κασάτ

«Η Παναγία των νεφελών»
Ντονατέλλο

«Μητέρα που δηλάζει»
Τιώργος Κοτσώνης

«Μητέρα και παιδί»
Τιώργος Κοτσώνης

5

Ψάχνω σχήματα και γραμμές

Παρατήρησε προεκκτικά το έργο του Αδαμάντιου Διαμαντή με τίτλο «Γυναίκα με απλωμένα χέρια» και σχεδίασε τις γραμμές που ξεχωρίζεις.

Παρατήρησε προσεκτικά το έργο του Αδαμάντιου Διαμαντή με τίτλο «Αγωνία IV» και σχεδίασε τα σχήματα που ξεχωρίζεις.

Σε τι μοιάζουν τα δύο έργα; Δημιούργησε μια δική σου σύνδεση με μεικτά υλικά χρησιμοποιώντας τα σχήματα και τις γραμμές που σχεδίασες.

6

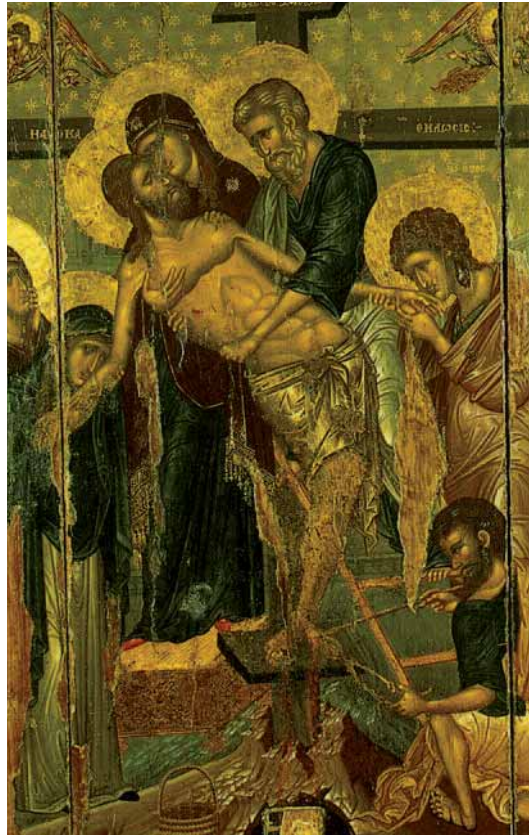
Έμπνευση και εικαστική δημιουργία

Σύγκρινε το έργο του Γεώργιου Πολ. Γεωργίου με τον τίτλο «Η Αποκαθήλωση», με την αγιογραφία που έχει τον ίδιο τίτλο. Εντόπισε τις ομοιότητες και διαφορές και γράψε τις.

Blank writing area for the first task.

Σύγκρινε το έργο του Γεώργιου Πολ. Γεωργίου με τον τίτλο «Η Παναγία του Λιοπετρίου», με την αγιογραφία που έχει τίτλο «Παναγία Οδηγήτρια». Γράψε τις ομοιότητες και τις διαφορές.

Blank writing area for the second task.

«Αποκαθήλωση», Ναός Αγ. Μαρίας Καλοπαναγιώτη, περί το 1400 μ.Χ., Ίδρυμα Αρχ. Μακαρίου Γ', Λευκωσία

Γεώργιος Πολ. Γεωργίου, (1901-1972), «Αποκαθήλωση», λάδι σε ξύλο, 1953, 124X29 εκ.

«Παναγία Οδηγήτρια» Ναός Παναγίας του Άρακα, Λαγουδερά, 1557, Ίδρυμα Αρχ. Μακαρίου Γ', Λευκωσία

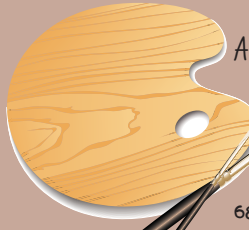

Γεώργιος Πολ. Γεωργίου, (1901-1972), «Η Παναγία του Λιοπετρίου», λάδι, 1952, 127x29 εκ.

7

Τα συναισθήματα των χρωμάτων

Παρατηρώντας τα στοιχεία του έργου του Διαμαντή (σελίδα 2), μπορείς να εξηγήσεις γιατί χρησιμοποίησε ο καλλιτέχνης τα συγκεκριμένα χρώματα;

Αν βρισκόσουν μαζί με τις τρεις μάνες τι συναισθήματα θα ένιωδες;

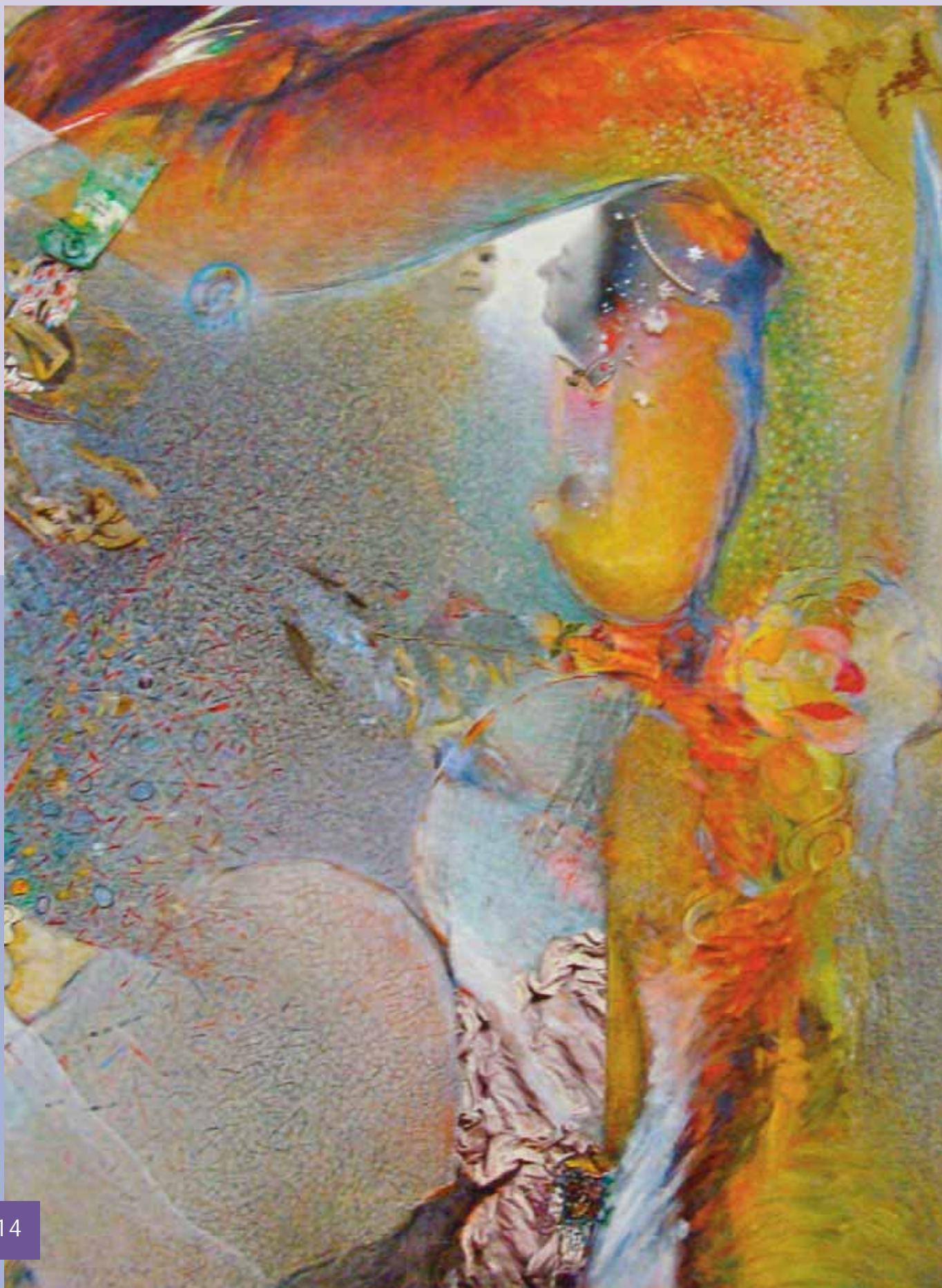
Ζωγράφισε τον εαυτό σου σε ένα ξεχωριστό κομμάτι χαρτί και τοποθέτησέ το πάνω στο έργο.

Τι χρώματα θα χρησιμοποιήσεις, τι κίνηση θα έχει το σώμα σου, τι έκφραση θα έχει το πρόσωπό σου; Θα κρατάς κάτι στα χέρια σου;

Δοκίμασε να αλλάξεις τα χρώματα στον πίνακα φτιάχνοντας μια παραλλαγή με άλλα χρώματα. Ποια συναισθήματα σου δημιουργεί; Δώσε ένα τίτλο.

Το έργο του Ανδρέα - Άντη Ιωαννίδη στη διπλανή σελίδα έχει τίτλο «Δεύτερο γράμμα στη μητέρα». Παρατήρησε προσεκτικά το έργο. Σκέψου και γράψε τα λόγια που μπορεί να περιέχει το γράμμα.

Handwriting practice lines consisting of a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line.

 Απεικόνισε το δικό σου γράμμα προς τη μητέρα ή στον πατέρα ή σε ένα άλλο αγαπημένο σου πρόσωπο με χρώματα, λέξεις, ήχους, μυρωδιές.

 Δημιούργησε ένα έργο με ψηφιακά μέσα και στείλε το σε ένα αγαπημένο σου πρόσωπο με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

9

Ανακαλύπτοντας την υφή των υλικών

Ο Χριστόφορος Σάββα ασχολήθηκε με υφασματογραφίες χρησιμοποιώντας ποικιλία υφασμάτων πλούσια σε χρώματα και υφή. Εμπλούτιζε τα έργα του με χάντρες, κουμπιά, πλαστικά κοσμήματα και λουλούδια όπως φαίνεται στα πιο κάτω έργα.

«Κούρος», 1961, 146x62 εκ.
Συλλογή Σόλωνα
και Ελένης Νικήτα

«Γυναίκα με ομπρέλα (στην ακρογιαλιά)»,
1961, 207x104 εκ.,
Λεβέντιο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας

«Γυναίκα με λουλούδια», 1962,
115x67 εκ., Κρατική Συλλογή
Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης

Στο έργο «Μητρότητα» (σελίδα 4), ο Χριστόφορος Σάββα χρησιμοποίησε υφάσματα με διάφορα χρώματα, εκρήματα και υφή. Διάλεξε σε ποια εποχή, χειμώνα ή καλοκαίρι, προτιμάς να βρίσκεται το μωρό του έργου «Μητρότητα» και «ντύσε» το με τα κατάλληλα υφάσματα.

○ Διάλεξε ένα είδος ένδυσης π.χ. μπλουζάκι, φούτα, παντελόνι, και σχεδιάσέ το. Κάνε μια συλλογή από υφάσματα με διάφορα χρώματα, σχήματα, υφή. Αποφάσισε ποια υφάσματα θα χρησιμοποιήσεις για να δημιουργήσεις το ρούχο που επέλεξες έτσι ώστε να το φορέσεις χειμώνα ή καλοκαίρι. Κόλλησε τα υφάσματα και διακόσμησε το ρούχο σου με διάφορα υλικά όπως χάντρες, δαντέλες, κουμπιά κλπ.

Μπορείς να φτιάξεις μια δική σου υφασματογραφία ράβοντας υφάσματα με διάφορες βελονιές όπως έκανε ο Χριστόφορος Σάββα.

10

Υλικά και Τεχνικές

- Χαρακτική
- Γλυπτική
- Υδατογραφία
- Φωτογραφία
- Υφασματογραφία
- Ελαιογραφία
- Ψηφιδωτό
- Εγκατάσταση στο χώρο

Γράψε κάτω από κάθε έργο τέχνης που βρίσκεται στην Κρατική Πινακοθήκη, την κατάλληλη λέξη.

Χριστόφορος Σάββα, (1924-1968),
«Αφηρημένο», 68x37x33 εκ.

Χριστόφορος Σάββα, (1924-1968),
«Στυμφαλίδες Όρνιθες», 1960, 98x142 εκ.

Βασίλης Μιχαηλίδης, (1849-1917),
«Μητέρα και παιδί», 1875-80, 80x65 εκ.

Χριστόφορος Σάββα, (1924-1968), 1963, 51x81 εκ.
Συλλογή Σταύρου Οικονόμου

Τηλέμαχος Κάνθος, (1910-1993),
«Παιδιά στην εκκλησία»,
1941, 22x17 εκ.

Ανδρέας Σαββίδης, (1930), «Κεκλιμένες μορφές»,
1972, 160x90x176 εκ.

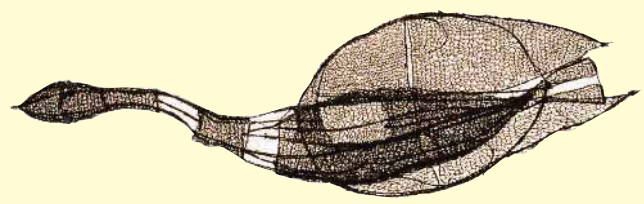

Γράψε δίπλα από κάθε τεχνική τα κατάλληλα υλικά που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο καλλιτέχνης:

- Χαρακτική:
- Υφασματογραφία:
- Γλυπτική:
- Ελαιογραφία:
- Υδατογραφία:
- Φωτογραφία:
- Βιντεοτέχνη:
- Εγκατάσταση στο χώρο:
- Ψηφιδωτό:
- Κολάζ:

Ερευνήσε στις σελίδες του βιβλίου και στο διαδίκτυο και βρες κι άλλα έργα για κάθε τεχνική.

Φωτοτύπησε ένα έργο που σου αρέσει από το βιβλίο και στη συνέχεια άλλαξε την τεχνική του δημιουργώντας π.χ. κολάζ ή ψηφιδωτό ή χρησιμοποιώντας όποιο άλλο τρόπο νομίζεις.

Χριστόφορος Σάββα, (1924-1968), «Πάπια», μεταλλικό σύρμα, 28x58,5x138 εκ.

Παρατηρώντας τα γλυπτά του Χριστόφορου Σάββα που βρίσκονται στην Κρατική Πινακοθήκη, μπορείς να κατασκευάσεις τα μέλη της οικογένειας των συγκεκριμένων γλυπτών με ανακυκλώσιμα υλικά. Αφιέρωσε μια γωνιά του εχολείου σου στον κόσμο των γλυπτών αυτών.

Χριστόφορος Σάββα, (1924-1968), «Φιγούρα», μεικτά υλικά, 1964, ύψος 85 εκ.

Χριστόφορος Σάββα, (1924-1968), «Μητρότητα», σύρμα, 1965, 42x15,5x16 εκ.

Κοιτάζοντας τον παιδικό κόσμο με άλλη ματιά

Τα ακόλουθα γλυπτά παρουσιάζουν τα θέματα: παιδιά, μητρότητα και οικογένεια με διαφορετική τεχνοτροπία. Ποιο γλυπτό σου αρέσει περισσότερο; Δημιούργησε τα δικά σου γλυπτά με τα ίδια θέματα.

Αντρέας Σαββίδης, (1930), «Οικογένεια»,
χατή πέτρα και χαλκός, 1976, 51x33x45 εκ.,
Κρατική Πινακοθήκη, Λευκωσία

Αριστείδης Βλάσσης, «Αγόρι»,
μπρούντζος, 1982, 16x18x32 εκ.,
Συλλογή Ι. & Δ. Γρουσπολάκη, Χανιά

Αριστείδης Πατσόγλου, (1941),
«Σκεπτόμενο κορίτσι»,
χαλκός, ύψος 25 εκ.

Έντγκαρ Ντεγκά, (1834-1917), «Μικρή
χορεύτρια δεκατεσσάρων
ετών», μπρούντζος,
1881, Λούβρο, Παρίσι

Αριστείδης Πατσόγλου, (1941),
«Μητρότητα»,
ατσάλι, ύψος 70 εκ.

Χενρι Μουρ, (1898-1986), «Οικογένεια»,
μπρούντζος, 1949, 154x118x70 εκ.,
Πινακοθήκη Τέιτ, Λονδίνο

Νίκος Δυμιώτης, (1930-1960),
«Μητρότητα», μάρμαρο, 1983, μήκος 2,5 μ

Ανδρέας Εφεσόπουλος, (1944), «Στοργή»,
πέτρα, 1986, 30x20x10 εκ.,
Κρατική Πινακοθήκη Λευκωσία

Τα έργα του Πάμπλο Πικάσο (1881-1973) με θέμα μητέρα και παιδιά είναι σε χρονολογική σειρά. Τι παρατηρείς για τον τρόπο που είναι ζωγραφισμένο το κάθε έργο; Δοκίμασε να ζωγραφίσεις τον εαυτό σου με διαφορετικές τεχντροπίες.

«Μητέρα και παιδί», γκουάς σε καμβά, 1905, 75x62 εκ., Πινακοθήκη Staatsgalerie, Στουτγκάρδη

«Ο Πολ, αρλεκίνος», λάδι σε καμβά, 1924, 130x97,5 εκ., Μουσείο Πικάσο, Παρίσι

Πάμπλο Πικάσο
(1881-1973)

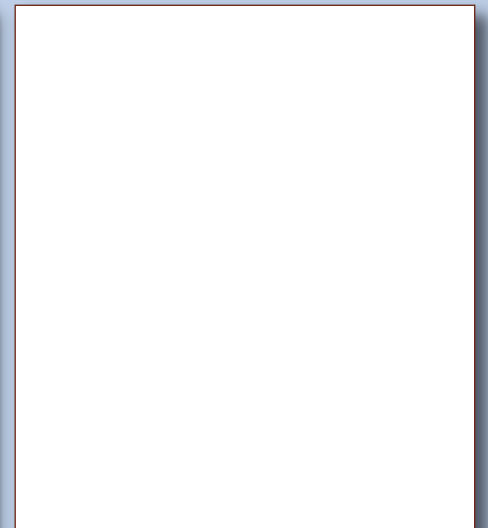
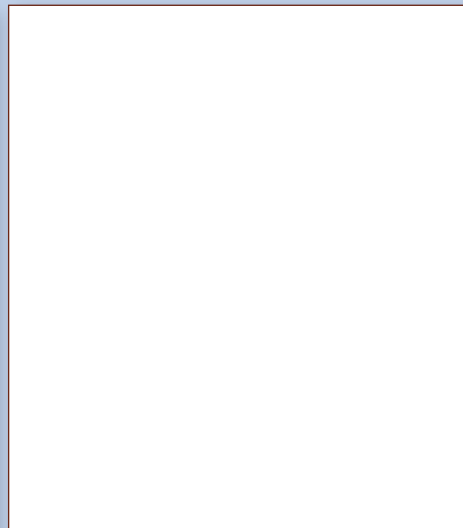
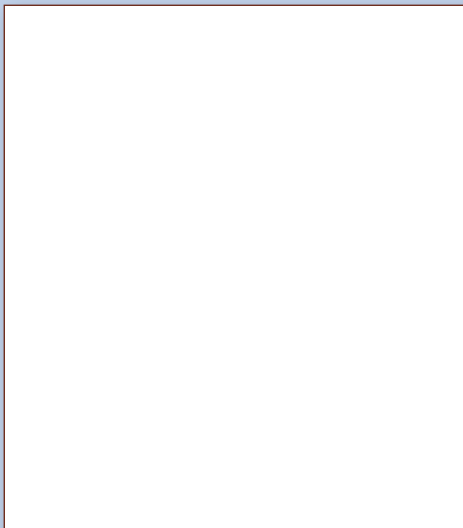
«Κορίτσι με ένα καρβάκι (Μάγια Πικάσο)», λάδι σε καμβά, 1938, 55x40 εκ., Συλλογή Rosengart, Λουκέρνη

«Το σχέδιο του Κλοντ», λάδι σε καμβά, 1954, 116x89 εκ., Μουσείο Πικάσο, Παρίσι

«Η μικρή Μαργαρίτα-Μαρία», λάδι σε καμβά, 1957, 53x27 εκ., Μουσείο Πικάσο, Βαρκελώνη

Τα παιδιά μέσα από τα έργα άλλων καλλιτεχνών

Κύπριοι
καλλιτέχνες

Πολλοί καλλιτέχνες δημιούργησαν έργα με φιγούρες παιδιών. Σε τι διαφέρουν μεταξύ τους; Πως κατάφεραν οι καλλιτέχνες να απεικονίσουν τον παιδικό κόσμο στα έργα τους;

Ματθαίος Χρίστου, (1956),
«Ηχώ της Κερύνειας»,
ακρυλικά σε καμβά, 2012, 63x52 εκ.,
Συλλογή του καλλιτέχνη

Χρήστος Φουκαράς, (1944), «Η Οικογένεια»,
τέμπερα σε ξύλο, 1981, 148x120 εκ.,
Συλλογή του καλλιτέχνη

Γιώργος Κοτσώνης, (1940),
«Μητέρα και παιδί», Λάδι, 1974,
110x70 εκ., Συλλογή του καλλιτέχνη

Κώστας Οικονόμου, (1925), «Αγόρι που
διαβάζει», λάδι σε σέλοτεξ, 1969,
Σύλλογή του καλλιτέχνη

Γιώργος Κοτσώνης, (1940), «Μητέρα που θηλάζει»,
ψηφιδωτό, 1991, 150x106 εκ.,
Συλλογή Μιχάλη Ζαμπέλα, Λευκωσία

Αργύρης Κωνσταντίνου,
«Τα ναυτάκια»,
κατασκευή, 2007, 56,5x79 εκ.

Κατία Σαββίδου, «Καλοκαίρι του 1982», φωτογραφία, απόσπασμα
(Καλοκαίρι του 2012, βίντεο, 3 λεπτά και 17 δευτερόλεπτα), 2012, 213x9 εκ.

Χαμπής Τσαγγάρης, (1947), «1η Ιουνίου,
Διεθνής Μέρα Παιδιού», λάινο, 1980

Καλλιτέχνες από όλο τον κόσμο

Γιώργος Μανουσάκης,
«Δύο αγόρια», μολύβι
σε χαρτί, 1939, 23x36 εκ.,
Συλλογή Ι. & Δ.
Γρυσπολάκη, Χανιά

Τζέϊμς Τ. Χάργουντ, (1860-1930), «Αγόρι
και γάτα», λάδι, 1910, 101x82 εκ.,
Μουσείο Τεχνών Σπρίνγκβιλ, Γούτα, Η.Π.Α.

Κιμ Μπένετ,
«Αβορίγινες μητέρα και παιδί»,
γραφίτης, 2001, 60x80 εκ.

Έντβαρντ Μουνχ, (1863-1944), «Τέσσερα κορίτσια»,
λάδι σε καμβά, 1902, 89,5x125,5 εκ.,
Πινακοθήκη Staatsgalerie, Στουτγκάρδη

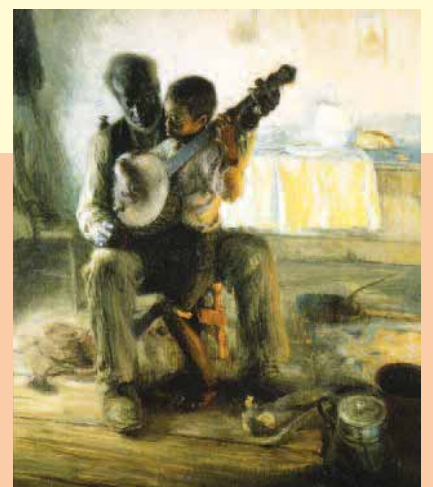
Συμεών Σαββίδης, (1859-1927), «Γύρω-γύρω όλοι»,
λάδι σε ξύλο, 1908, 18x24 εκ., Εθνική Πινακοθήκη, Αθήνα

Τόμας Γκέϊνσμπορο, (1727-1788),
«Οι κόρες του ζωγράφου με μια γάτα»,
1760, Εθνική Πινακοθήκη, Λονδίνο

Μαίρη Κασάτ, (1844-1926),
«Το πλύσιμο του παιδιού», λάδι σε καμβά, 1891,
100,33x66 εκ., Ινστιτούτο Τεχνών του Σικάγο

Χένρι Οσάουα Τάννερ, (1859-1937),
«Μάθημα μουσικής», λάδι σε καμβά, 1893,
124,6x90,17 εκ., Μουσείο Χάμπτον,
Βιρτζίνια, Η.Π.Α.

Γουίλιαμ Χόγκαρθ, (1697-1764),
«Τα παιδιά της οικογένειας Γκράχαμ»,
λάδι σε καμβά, 1742, Εθνική Πινακοθήκη, Λονδίνο

Ντονατέλλο, (1386-1466),
«Η Παναγία των νεφελών», μάρμαρο, 1425,
33x32 εκ., Μουσείο Καλών Τεχνών Βοστώνης

Μιχαήλ Άγγελος, (1475-1564),
«Η Παναγία, το παιδί και το βρέφος,
ο Άγιος Ιωάννης», μάρμαρο, 1504,
104x106,5 εκ.,
Βασιλική Ακαδημία Τέχνης, Λονδίνο

Λεξιλόγιο

Αα

Απεικόνιση: η αναπαράσταση σε εικόνα, ακριβής παράσταση ή περιγραφή.

Απόχρωση ενός χρώματος: οι διαφορετικές μορφές που μπορεί να πάρει ένα χρώμα. Δημιουργείται με την προσθήκη ενός ή περισσότερων χρωμάτων σε ένα χρώμα, με την προϋπόθεση ότι το αρχικό χρώμα δεν θα χάσει το χαρακτήρα του.

Αυτοπροσωπογραφία: προσωπογραφία (πορτρέτο) ενός καλλιτέχνη ζωγραφισμένο από τον ίδιο.

Ββ

Βασικά χρώματα: τα τρία καθαρά χρώματα της ζωγραφικής, το κόκκινο, το κίτρινο και το μπλε. Με αυτά δημιουργούμε άλλα χρώματα.

Γγ

Γλυπτό: τρισδιάστατο έργο το οποίο μπορούμε να το παρατηρήσουμε από όλες τις πλευρές. Μπορεί να είναι φτιαγμένο με πέτρα, ξύλο, πηλό, χαρτί, σύρμα, πλαστικό, μέταλλο ή με συνδυασμό διαφόρων υλικών.

Δδ

Δευτερεύοντα χρώματα: το πράσινο, το πορτοκαλί και το μοβ. Αυτά προκύπτουν από την ανάμιξη δύο βασικών χρωμάτων.
Κόκκινο + Κίτρινο = Πορτοκαλί
Κόκκινο + Μπλε = Μοβ
Μπλε + Κίτρινο = Πράσινο

Εε

Ελαιογραφία (λάδι): ο πιο γνωστός και δημοφιλής τρόπος ζωγραφικής μέχρι και σήμερα. Ξεκίνησε τον 15ο αιώνα. Τα χρώματα του λαδιού διαλύονται με νέφτι ή λινέλαιο και απλώνονται στον καμβά. Μας προσφέρουν πολλές δυνατότητες τόνων και αποχρώσεων.

Κκ

Καλλιτέχνης: αυτός που ασχολείται με οποιαδήποτε μορφή τέχνης: ο ζωγράφος, ο γλύπτης, ο μουσικός, ο ηθοποιός κτλ.

Καμβάς: ειδικό ύφασμα που εφαρμόζεται σε ξύλινο τελάρο και χρησιμοποιείται ως ζωγραφική επιφάνεια.

Μμ

Μοτίβο: το θέμα που επαναλαμβάνεται σε ένα έργο Τέχνης

Ππ

Παραλλαγή η επέμβαση σε κάτι, η τροποποίησή του ώστε να διαφοροποιείται χωρίς να αλλοιώνεται η αρχική βασική μορφή.

Πινακοθήκη (γκαλερί): χώρος που σκοπό έχει τη συλλογή, την προστασία, τη συντήρηση και την έκθεση έργων Τέχνης. Η πινακοθήκη μπορεί να είναι ιδιωτική, δημοτική ή κρατική. Υπάρχουν επίσης και εμπορικές πινακοθήκες που ασχολούνται με την έκθεση, αγορά και πώληση έργων Τέχνης.

Προσωπογραφία (πορτρέτο): ζωγραφιά, φωτογραφία ή σχέδιο που παρουσιάζει ένα ή περισσότερα πρόσωπα, υπαρκτά ή φανταστικά.

Σσ

Σύγχρονη Τέχνη: η Τέχνη η οποία έχει δημιουργηθεί από το τέλος του 19ου αιώνα και αντανάκλα ιδέες της σύγχρονης εποχής.

Σχήμα: ο χώρος που καταλαμβάνει μια επίπεδη επιφάνεια καθορισμένη από σύνορα τα οποία ορίζει το περίγραμμα, ή η αντίθεση του χρώματος, ή η αντίθεση της υφής της γύρω περιοχής. Το σχήμα αντιπροσωπεύει το θετικό χώρο σε μια σύνθεση ενώ το πίσω μέρος είναι ο αρνητικός χώρος. Υπάρχουν οργανικά και γεωμετρικά σχήματα: Τα οργανικά μοιάζουν με σχήματα της φύσης, ενώ τα γεωμετρικά είναι ακριβή και έχουν καθορισμένες γωνίες.

Υυ

Υφασματογραφία: έργο που έχει δημιουργηθεί με υφάσματα. Ο καλλιτέχνης κόβει τα υφάσματα στα σχήματα που θέλει και τα ράβει μεταξύ τους πάνω σε μια βάση – ύφασμα, ώστε να δημιουργηθεί σύνθεση.

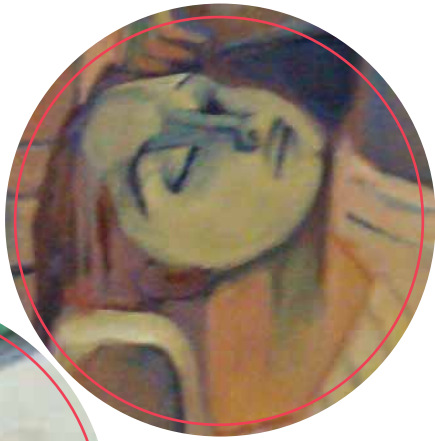
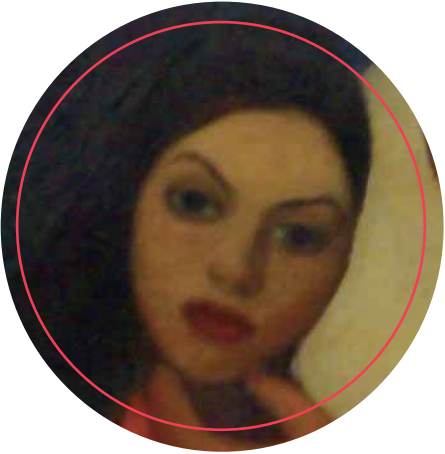
Υφή: η αίσθηση που δίνει μια επιφάνεια π.χ. σκληρή, απαλή, τραχειά, λεία. Η υφή μπορεί να γίνει αισθητή με την όραση (οπτική) ή/και με την αφή (απτική).

Φφ

Φιγούρα: κάθε μορφή, πρόσωπο ή σχήμα που απεικονίζεται κάπου λ.χ. οι διακοσμητικές φιγούρες ενός βάζου.

Βιβλιογραφία

- Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων, «Πορτρέτα Χανιωτών Συλλεκτών-Το γούστο ως προσωπικό πάθος & ιστορικοκοινωνικός δείκτης», [Δημοτική Πινακοθήκη Χανίων], Χανιά 2006.
- Δήμος Πάφου, Φυσιολατρικός Πνευματικός Όμιλος Πάφου, «Κώστας Οικονόμου-Επιλογή από το έργο του», [Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού- Πολιτιστικές Υπηρεσίες], Λευκωσία, 2009.
- Επιμελητήριο Καλών Τεχνών Κύπρου Ε.ΚΑ.ΤΕ, «50 Χρόνια Εικαστικής Δημιουργίας, [Ε.ΚΑ.ΤΕ], Λευκωσία 2010.
- Επιμελητήριο Καλών Τεχνών Κύπρου Ε.ΚΑ.ΤΕ, Mare Nostrum, [Ε.ΚΑ.ΤΕ], Λευκωσία 2012.
- Ίδρυμα Ευαγόρα και Κάθλην Λανίτη, «Η Ανθρώπινη Μορφή στη Νεότερη Κυπριακή Τέχνη - Οι πρώτες γενιές», Κέντρο Ευαγόρα Λανίτη, Λεμεσός 2006.
- Ίδρυμα Ευαγόρα και Κάθλην Λανίτη, «1960-1980 Διάλογος με τα Σύγχρονα Ρεύματα και Αναζήτηση Ταυτότητας», Κέντρο Ευαγόρα Λανίτη - Πολιτιστικές Υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, Λεμεσός
- Κοτσώνης, Κ., «Ζωγραφική», [Γκαλερύ Κύκλος], Πάφος 1998.
- Μορφωτική Υπηρεσία Υπουργείου Παιδείας Κυπριακής Δημοκρατίας, «Χριστόφορος Σάββα-Η ζωή και το έργο του», [Μορφωτική Υπηρεσία Υπουργείου Παιδείας], Λευκωσία 1988.
- Μπαμπινιώτης, Γ., Λεξικό Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Αθήνα 2002.
- Πολιτιστικές Υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, Κρατική Πινακοθήκη Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης, [Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού], Λευκωσία 1998.
- Πρεσβεία της Ελλάδας στην Κύπρο-Ελληνική Τράπεζα, «Γλυπτική-Ζωγραφική Αριστείδη Πατσόγλου "Ελληνικό Πνεύμα"», [Πολιτιστικό Κέντρο Ελληνικής Τράπεζας], Λευκωσία 2005.
- Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων Μέσης Εκπαίδευσης, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, «Γνωριμία με Κύπριους Καλλιτέχνες Α΄ Λυκείου» [Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού], Λευκωσία 1998.
- Υπηρεσία Ανάπτυξης Προγραμμάτων Μέσης Εκπαίδευσης, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, «Παγκόσμια Ιστορία της Τέχνης. Από την Αναγέννηση μέχρι και τον 20ό αιώνα. Γ΄ Γυμνασίου 3ος τόμος» [Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού], Λευκωσία 2009.
- Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού Κυπριακής Δημοκρατίας, «Οδοιπορικό 4ων Λεμεσιανών Καλλιτεχνών: Μαρία Λοϊζίδου, Αργύρης Κωνσταντίνου, Πόλυς Πεσλίκας και Λευτέρης Ολύμπιος», [Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, Πινακοθήκη Ρουάν], Λεμεσός 2007.
- Χαμπής, «25 χρόνια χαρακτηρισής», [Χαμπής Τσαγγάρης], Λευκωσία 1995.
- Χατζή Γ., «Ελληνες ζωγράφοι 19ος αιώνας», [Κέδρος], Αθήνα 1988.
- Anholt, L., 'Degas and the Little Dancer', Frances Lincoln Ltd, London 2003.
- Bischoff, U., 'Edvard Munch', [Taschen], Germany 2000.
- Boutan, M., 'Picasso and the great painters', [Thames & Hudson] Ltd, London 2009.
- Buchholz, E. L. & Zimmermann, B., 'Pablo Picasso', [Konemann], Cologne, 1999.
- Clavell, C. X., 'Picasso, Museum', Barcelona, [Editorial Escudo de Oro, S.A.], Barcelona, 2005.
- Doney, M.M., 'The Oxford Children's A to Z of Art', [Oxford University Press], Oxford 1999.
- Gray, S., 'Gallery Card: Harwood, J.T., Springville Museum of Art, Springville, Utah', School Arts, Vol. 102, No. 2, 46, 2002.
- Maureen, A., 'Gallery Card: Donatello, Museum of Fine Arts, Boston, School Arts, Vol. 100, No. 8, 46, 2001.
- Meadows, M., 'An Introduction to Edgar Degas', [Hodder Wayland], UK, 2001.
- National Gallery of London, 'Children in Art', [MQ Publications Ltd], London 1999.
- Walther, I. F., 'Pablo Picasso', [Taschen], Cologne, 2000.
- Wolfe, G., 'Oxford First Book of Art', [Oxford University Press], Oxford 2000.
- <http://portraitartistsaustralia.com.au/browse-portait-artists/bennett-kim/>

Δημητράκης Γεροκώστας, (1934),
«Κυπριακός γάμος», πηλός,
1974, 19x26x11 εκ.
Συλλογή Κρατικής Πινακοθήκης

